

České pověsti

Чеські легенди

A1/A2

**dvojazyčná kniha
pro začátečníky**

mp3

zdarma na

edika.

www.albatrosmedia.cz

České pověsti A1/A2

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.edika.cz
www.albatrosmedia.cz

edika.

Martina Drijverová
České pověsti A1/A2 – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2022

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

České pověsti

Чеські легенди

edika.

ПРАОТЕЦЬ ЧЕХ

авним-давно біля річки Вісли жили сім'ї двох братів – Чеха і Леха. Але добре їм там не було, бо в околицях з'явилися інші племена, котрі були надзвичайно войовничими. Щохвилини незнайомці здійснювали набіги, нападали на людей, вбивали їх, грабували житло та забирали все, що потрапляло їм під руку. Таке життя було нестерпне, повсякчас доводилося обороняти хатини та поля, а заплакані жінки та діти були змушені переховуватися в лісі...

– Так далі тривати не може, – сказали один одному брати, – здається, тут ніколи не буде спокою! Ми повинні покинути цю землю та знайти собі нову.

Та не так це легко зробити, як сказати. Чекав їх довгий шлях. І куди б вони не йшли, скрізь уже хтось жив! Діти плакали, жінки нарікали, адже всі вже були виснажені, а запаси їжі закінчувалися. Чоловіки, зціпивши зуби, терпіли до останнього, але навіть і їх уже боліли ноги. Так мандрували, допоки не дісталися до якоїсь гори.

– Тут відпочинемо, – вирішили брати, – однаково вже сутеніє...

Всі полягали спати, і ніч була спокійна. На ранок першим прокинувся Чех.

– Потрібно вирушати далі, – зітхнув він. – Але куди? Треба пильно роздивитися. Мабуть, найкраще з вершини гори!

Гора не була дуже високою, тому й піднятися на неї було нескладно. Досягнувши вершини, Чех видихнув й оглянув околиці.

– Яка краса! – сказав він.

PRAOTEC ČECH

Kdysi dávno žily u řeky Visly rodiny dvou bratrů – Čecha a Lecha. Ale dobře jim tam nebylo. V okolí se totiž objevily jiné kmeny, a ty byly náramně bojovné. Co chvíli cizí muži vyrazili, někoho přepadli a zabili. Jindy zas vyloupili obydlí a sebrali, na co přišli. Nebylo to k životu, stále jen bránit chýše a políčka, ukrývat v lese plačící ženy a děti...

„Takhle to dál nejde,“ řekli si jednoho dne bratři. „Zdá se, že tu nebude nikdy klid! Měli bychom odejít a vyhledat si novou zemi.“

To se snadno řekne, jenže hůř udělá. Cesta byla dlouhá. A ať šli, kam šli, všude už někdo bydlel! Děti plakaly, ženy naříkaly, že dál nemohou a že docházejí zásoby jídla. Muže, i když zatínali zuby, už také bolely nohy... Tak putovali, až dorazili k jakési hoře.

„Tady si odpočineme,“ rozhodli bratři, „stejně už se stmívá...“

Všichni se uložili ke spánku a noc byla klidná. Ráno se jako první vzbudil Čech.

Tak zas půjdeme dál, vzdychl si. Ale kudy? Měl bych se rozhlédnout. Snad z vrcholku hory!

Zvlášť vysoká ta hora nebyla, vystoupit na ni moc práce nedalo. Jak Čech dorazil nahoru, vydechl a rozhlédl se po kraji.

No to je nádhera! řekl si.

Соковиті луки! Густі ліси, повноводі ріки та срібні струмки! Світило сонце, все навколо цвіло, а в повітрі дзижчали бджоли. У блакитному небі літали птахи, а в лісі Чех побачив оленя та зайця. І найголовніше: ніде не було слідів будь-якого людського житла.

Чех щосили побіг з гори, а спустившись, розбудив своїх родичів:

– Ми вже тут! Ось земля обітована, повна звірини та птахів, рясна медом!

Для усіх це була чудова новина. Люди відразу приступили до роботи: зрубали декілька дерев, почали будувати собі житло й обробляти поля – зорали їх, засіяли... До лісу ходили на полювання, у річці ловили рибу. Так їм було добре, що цю чудову країну почали називати Чехи.

Лише Леху було прикро, що того ранку він проспав і вся слава дісталася його брату. Він так страждав від цього, що навіть не міг спати вночі. Минав час. Але Лех так і не заспокоївся. Отож він вмовив родину і вони вирушити у наступну подорож в інший бік від гори Ржип, де у чужоземних краях Лех прагнув віднайти щось своє. Куди він подівся та що з ним сталося? Важко сказати. Ми можемо підтвердити тільки одне: жодна країна не називається Лехи...

Ty šťavnaté zelené louky! Ty hluboké lesy, řeky a stříbrné potoky! Slunce svítilo, všechno kolem kvetlo a ve vzduchu bzučely včely. Pod modrou oblohou poletovali ptáci a v lese zahlédl Čech srnku a zajíce. A co bylo nejdůležitější: Nikde ani stopy po nějakém lidském obydlí.

Čech běžel z hory dolů, co mu nohy stačily, a hned budil příbuzné:

„Už jsme tady! To je ta země zaslíbená, zvěře a ptáků plná, medem oplývající!“

Skvělá zpráva. Lidé se hned dali do práce: vykáceli pár stromů, postavili si obydlí a založili pole, zorali je, oseli, ... Do lesa chodili na lov, u řeky chytali ryby. Bylo jim dobře. A té báječné zemi začali říkat Čechy.

Jenom Lecha mrzelo, že si to ráno přispal a že všechnu slávu sklídl jeho bratr. Trápil se tím tak, že v noci nemohl spát. A po nějakém čase už to nevydržel. Přemluvil rodinu a vydal se od hory, kterou nazvali Říp, na další cestu. Do cizích krajů. Že prý také něco objeví. Kam došel, co se s ním stalo? Těžko říci. Víme jen jedno: Žádná země se Lechy nejmenuje...

СИЛЬНИЙ БІВОЙ

авним-давно в Чехії правив герцог Крок. І було в нього три дочки: Казі, Тета і Лібуша.

– Що з ними робити? – роздумував Крок, коли дівчатка ще були маленькими, – Лібуша зі всіх найрозумніша, вона могла б правити після мене. Казі – найкрасивіша, вона могла б вийти заміж за якогось сильного чоловіка, який був би моїм союзником у битвах. А що Тета...? Зовсім не знаю, що з нею буде. Про неї важко щось сказати.

Як минав час, дівчатка підростали, стаючи саме такими, як припускав їхній батько. З кожним днем Лібуша мудрішала, Казі красивішала, а Тета? Вона просто була. Про неї важко щось сказати. Нею і Лібушею чоловіки не дуже цікавилися. Всі захоплювалися Казі: «які в неї очі, яке волосся... а яка красива фігура!». Казі могла вибирати з безлічі шанувальників, але ніхто їй не подобався.

– Я хочу, щоб мій чоловік був гарним, мужнім і розумним! – говорила вона.

– Такого знайти буде непросто, – умовляв Крок доньку, – не могла б ти бути менш вимогливою?

– Ні за що! – Казі спустила на землю своє довге волосся і попрямувала геть зі світлиці.

– В кінці-кінців вона зовсім не вийде заміж! – горював Крок.
– З дітьми тільки одні клопоти...

І наче цього було замало. Негараздів у нього побільшало, коли в околицях герцогського маєтку Вишеградського з'явився дикий кабан. Він нищив поля, куди не глянеш, і нападав на людей – ве-

SILNÝ BIVOJ

Před dávnými časy vládl v Čechách vévoda Krok. Měl tři dcery: Kazi, Tetu a Libuši.

Co s nimi? uvažoval Krok, když byly holky malé. Libuše je z těch tří nejchytřejší, ta by mohla po mně převzít vládu. Kazi je nejhezčí, ta by se mohla provdat za nějakého silného muže, abych měl spojence do bitev. A Teta...? No, to tedy nevím, co s ní bude. O té se těžko dá něco říci.

Čas plynul, dívky rostly a byly přesně takové, jak jejich otec předpokládal. Libuše byla čím dál moudřejší, Kazi krásnější a Teta? Prostě byla. Těžko o ní něco říci. Nápadníci se za ní ani za Libuši moc nehrnuli, všichni obdivovali Kazi: Jaké má oči, jaké vlasy... a ta krásná postava! Kazi si tedy mohla vybírat z mnoha mužů, ale žádný jí do oka nepadl.

„Já chci manžela hezkého, statečného a taky chytrého!“ říkala.

„Takového najít, to nebude jen tak,“ domlouval dceři Krok, „nemohla bys trochu slevit?“

„Ani náhodou!“ pohodila Kazi dlouhými vlasy a odšustila ze světnice.

„Ona se nakonec nevdá!“ naříkal Krok, „s dětmi jsou takové starosti...“

A aby toho nebylo málo, starostí mu ještě přibylo. V okolí vévodského sídla Vyšehradu se totiž objevil divoký kanec. Ničil pole široko daleko a napadal lidi – obrovský, zuřivý,

личезний, лютий, з гострими іклами. І ніхто не відважувався вступати з чудовиськом у бій.

– Це не звичайна тварина! – говорили люди. – Це втілення якогось злого духа.

Але одного разу на Вишеграді пролунали захоплені вигуки: «Бівой, сильний Бівой...». Усі три княгині вибігли на подвір'я, де їх чекало неабияке видовище. Перед ними постав молодий мисливець, чоловік сильний, як скеля, очі його виблискували блакиттю... а на спині він ніс дикого кабана. Бівой підстеріг дикого звіра в укритті, потім напав на нього, здолавши голими руками. Силач приніс кабана ще живим, щоб зробити герцогу подарунок.

– Який же він красень! – подумала Казі. – Мисливець, звичайно; бо кабан виглядав жакливо. Бівой – красиве ім'я. Він сильний, хоробрий і розумний також... Здається, мені більше не доведеться чекати, тату! – вирішила Казі.

Справили весілля. Крок відтепер мав сильного союзника в битвах, Лібуша збиралася перейняти від батька правління, а Тета? Ну що ж... панувати вона не могла, виходити заміж вона не хотіла, тож для неї було збудовано замок Тетин, де вона жила, милуючись з пагорба срібними хвилями річки. Принаймні це єдине, що ми можемо про неї сказати.

s ostrými tesáky. A nikdo si netroufal pustit se s obludou do boje.

„To není obyčejné zvíře!“ říkali lidé. „To je nějaký zlý duch.“

Ale jednoho dne se na Vyšehradě ozval křik a nadšené volání: „Bivoj, silný Bivoj...“ Všechny tři kněžny vyběhly na nádvoří, a co nevidí! Stojí tu mladý lovec, muž jako skála, oči se mu modře blýskají... a na zádech nese divokého kance. Počíhal si na něj v úkrytu, pak skočil a holýma rukama zvíře přemohl. Ještě živé je přinesl vévodovi jako dar.

Ach, ten je hezký! pomyslela si Kazi. Totiž ten lovec, kanec vypadá příšerně. Bivoj... krásné jméno. Je silný, statečný, chytrý taky... no, myslím, že nemám dál na co čekat. „Tatínku!“

A byla svatba. Krok získal silného spojence do bitev. Li-buše se chystala převzít po otci vládu a Teta? No... vládnout nemohla, vdávat se nechtěla, tak si dala postavit hrad Tetín a dívala se z něj na stříbrné vlny řeky. Aspoň to se o ní dá říci.

